

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **PhDr. H. P.**, proti žalovanému: **1) Národní památkový ústav**, se sídlem Valdštejnské nám. 3, Praha 1, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 1, Praha 1, v řízení o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ad 1) ze dne 11. 1. 2008, č. j. NPÚ-302/9959b/2008, a rozhodnutím žalovaného ad 2) ze dne 19. 12. 2007, č. j. 17236/2007/OPP/P, ze dne 6. 2. 2008, č. j. 17236/II/2008/OPP/P, a ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1973/2008, vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ca 54/2008 a sp. zn. 5 Ca 56/2008, o námitce podjatosti soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Evy Pechové,

t a k t o :

- I. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 115/2008 a sp. zn. Nao 116/2008 **se spojují** ke společnému projednání a rozhodnutí a nadále budou vedeny pod sp. zn. Nao 115/2008.
- II. Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Eva Pechová **není vyloučena** z projednávání a rozhodnutí věcí vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ca 54/2008 a sp. zn. 5 Ca 56/2008.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobami podanými Městskému soudu v Praze v elektronické podobě dne 7. 2. 2008 a 8. 2. 2008 domáhá zrušení výše označených rozhodnutí žalovaného ad 2) týkajících se žádostí žalobkyně o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a současně především žádá, aby soud žalovanému ad 1) nařídil poskytnutí informace vyžadované žalobkyní pod bodem 2b v její žádosti ze dne 8. 11. 2007. Městský soud svými přípisy ze dne 22. 5. 2008, č. j. 5 Ca 54/2008 - 34, a z téhož dne, č. j. 5 Ca 56/2008 - 56, žalobkyni sdělil, že nebude přihlížet k jejím výše uvedeným žalobám, neboť ve smyslu ustanovení § 37 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „soudní řád správní“, „s. ř. s.“), byly žaloby soudu odeslány v elektronické podobě bez platného elektronického podpisu, aniž by současně ve smyslu výše uvedeného ustanovení soudního řádu správního byla tato podání potvrzena písemnými podáními téhož obsahu.

V návaznosti na výše uvedené přípisy Městského soudu v Praze zaslala dne 30. 5. 2008 žalobkyně tomuto soudu k věcem vedeným pod sp. zn. 5 Ca 54/2008 i sp. zn. 5 Ca 56/2008 obsahově shodná podání označená jako „*stížnost na chování soudce, stížnost na průtahy v řízení, námitka podjatosti soudce, sdělení uplatnění nároku dle zák.*

č. 82/1998 Sb.“ V tomto podání pak žalobkyně zejména konstatuje, že její žaloby podané v elektronické formě byly řádně opatřeny platným elektronickým podpisem. Jak žalobkyně dodává, byla postupem soudu zkrácena zásadním způsobem na svých právech účastníka řízení, neboť jí lhůta k „opakovanému“ podání žalob již uplynula, přičemž předsedkyně příslušného senátu městského soudu ji na tuto skutečnost upozornila až po třech a půl měsíci, což (jak žalobkyně také uvádí) bylo zřejmě zcela záměrné. Jedním ze závěrů uvedeného podání pak je též konstatování, že žalobkyně vznáší námitku podjatosti JUDr. Evy Pechové pro její osobní poměr k účastníkům řízení.

Soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Eva Pechová v úředních záznamech ze dne 11. 11. 2008, č. j. 5 Ca 56/2008 - 66, a č. j. 5 Ca 54/2008 - 45, k namítané podjatosti sdělila, že nemá poměr k věci ani k účastníkům řízení a nejsou ji známy důvody, pro které by byla vyloučena z projednávání této věci.

Obě předmětné věci byly dne 25. 11. 2008 předloženy k rozhodnutí o námitce podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu, který vznesenou námitku podjatosti neshledal důvodnou. Vzhledem k tomu, že se v případě uvedených námitok podjatosti jedná o návrhy, které spolu skutkově souvisí (§ 39 odst. 1 s. ř. s.), rozhodl Nejvyšší správní soud k projednání námitok podjatosti o spojení výše označených věcí, které jsou jinak v řízení o žalobách u Městského soudu v Praze vedeny samostatně. Spojení těchto věcí pro řízení u Nejvyššího správního soudu má nepochybně své opodstatnění jak s ohledem na totožnost účastníků řízení [žalobkyně a žalovaný ad 2)] a obdobné sporné právní otázce ve věci samé, tak pochopitelně v neposlední řadě i s ohledem na totožné důvody namítané podjatosti u stejné soudkyně.

O samotné námitce podjatosti pak Nejvyšší správní soud uvážil následovně:

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. pak může účastník řízení nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží.

Nejvyšší správní soud považuje nejprve za nezbytné připomenout, jak ostatně vyplývá z již konstantní judikatury tohoto soudu, že vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 a odst. 5 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů [srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16 (www.nssoud.cz)]. Takový postup je přitom nepochybně v souladu s ústavní zásadou, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Jak lze dovodit z podání žalobkyně, důvody namítané podjatosti JUDr. Pechové spatřuje v jejím „osobním poměru k účastníkům“, namítaná

podjatost uvedené soudkyně pak není nijak blíže odůvodněna vyjma již výše zmíněných pochybností žalobkyně o správnosti postupu Městského soudu v Praze (respektive JUDr. Pechové) v jejích věcech. To ovšem podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze v žádném případě považovat za závažné důvody, které by svědčily ve prospěch podjatosti JUDr. Pechové. Jak ostatně výslovně konstatuje již výše citované ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., důvodem k vyloučení soudce nemohou být bez dalšího okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení v projednávané věci. To samozřejmě platí i v případě, když by takový postup soudce nebyl správný. V tomto ohledu lze odkázat např. na rozhodnutí zdejšího soudu již ze dne 18. 6. 2003, č. 283/2004 Sb. NSS, ze kterého se mimo jiné podává, že *„důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci nejsou podle § 8 odst. 1 s. ř. s. okolnosti spočívající v postupu soudu podle § 36 odst. 3 věty druhé s. ř. s., který vedl k zamítnutí žalobcovy žádosti o osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že žaloba zjevně nemůže být úspěšná, a to ani v případě, že by takové rozhodnutí nebylo věcně správné.“* Od takto vysloveného právního názoru (samozřejmě s přihlédnutím ke skutkovým i právním odlišnostem projednávané věci) neměl Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

V projednávané věci tedy u soudkyně Městského soudu v Praze JUDr. Evy Pechové nebyl prokázán žádný vztah k věci ani k účastníkům, a proto bylo o návrhu na její vyloučení z projednávání a rozhodování věcí vedených u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 Ca 54/2008 a sp. zn. 5 Ca 56/2008 rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku.

K tomu ještě Nejvyšší správní soud závěrem dodává, že z přiložených spisů Městského soudu v Praze plyne, že proti shora popsanému postupu Městského soudu v Praze brojila žalobkyně rovněž ústavní stížností, na jejímž základě Ústavní soud svým nálesem ze dne 6. 10. 2008, sp. zn. IV. ÚS 1882/08, rozhodl, že městský soud svým postupem ve věcech sp. zn. 5 Ca 54/2008 a sp. zn. 5 Ca 56/2008 zasáhl do práv žalobkyně na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) a zakázal městskému soudu v tomto zákazu pokračovat s tím, že se výše uvedenými žalobami Městský soud v Praze bude řádně zabývat. Z výše uvedeného je tedy zřejmé, že Ústavní soud dal žalobkyni za pravdu a zpochybnil správnost postupu Městského soudu v Praze (respektive JUDr. Evy Pechové) v předmětných věcech. Ani tento závěr však v žádném případě nemůže nic změnit na výroku tohoto usnesení. Podání žalobkyně ze dne 30. 5. 2008 je spíše třeba považovat „procesní komplexní obranu“ žalobkyně, která v určité fázi řízení nesouhlasila s postupem soudu. V této souvislosti nicméně Nejvyšší správní soud uzavírá, že smyslem institutu podjatosti soudce v žádném případě není a nemůže být náprava případných pochybení soudu, k tomuto účelu slouží toliko řádné či mimořádné opravné prostředky, které příslušné procesní předpisy poskytují.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2009

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu

